

Ringkøbing-Skjern Kommune
Børnehaven Solstrålen, Videbæk

Læreplan

Rapporten er hentet: 16-12-2020

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	3
1.1	Læsevejledning	3
1.2	Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	3
1.3	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
2	REDSKAB TIL SELVEVALUERING 2018	6
2.1	Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	6
2.2	Børnesyn og børneperspektiver	7
2.3	Børns leg	8
2.4	Det brede læringssyn	9
2.5	Samspil og relationer	10
2.6	Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne	11
2.7	Evaluerende pædagogisk praksis	12
2.8	Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse	13
2.9	Sammenhængende overgange	14
3	ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	16
3.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	16
3.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	16
4	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	18
4.1	Alsidig personlig udvikling	18
4.2	Social udvikling	19
4.3	Kommunikation og sprog	19
4.4	Krop, sanser og bevægelse	20
4.5	Natur, udeliv og science	20
4.6	Kultur, æstetik og fællesskab	21
5	UDVIKLINGSPLANER	23

1 INTRODUKTION

I Danmark går stort set alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave hver dag. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte alle børns generelle trivsel og udvikling. Siden 2004 har alle dagtilbud i Danmark skullet arbejde med børns læring med udgangspunkt i en pædagogisk læreplan. Som en del af den pædagogiske læreplan har dagtilbud skullet opstille mål for børns læring inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten i dagtilbud blev det som en del af dagtilbudsaftalen Stærke dagtilbud – alle skal med i fællesskabet fra 2017 aftalt, at der skulle udarbejdes en ny lovgivningsmæssig ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. De nye regler om den pædagogiske læreplan blev vedtaget i Folketinget i maj 2018. Ændringen af dagtilbudsloven tager afsæt i det samlede forslag til en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper afleverede i slutningen af 2016. De nye regler ligger således i forlængelse af Master for en styrket pædagogisk læreplan.

Den lokale udfoldelse

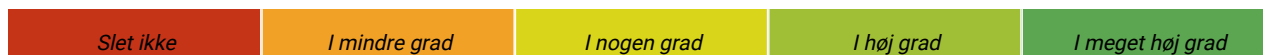
Udarbejdelsen af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på de udfordringer, styrker og kompetencer, dagtilbuddet har lokalt. Det er en ledelsesbeslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de rammer, der er fastsat i loven og af kommunalbestyrelsen.

1.1 Læsevejledning

Resultatet af en vurdering i den styrkede pædagogiske læreplan skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede af dagtilbuddet, der bør indgå i en samlet faglig vurdering af behovet i det enkelte dagtilbud. Resultaterne af vurderingerne i den styrkede læreplan kan altså ikke stå alene, men skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

1.2 Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

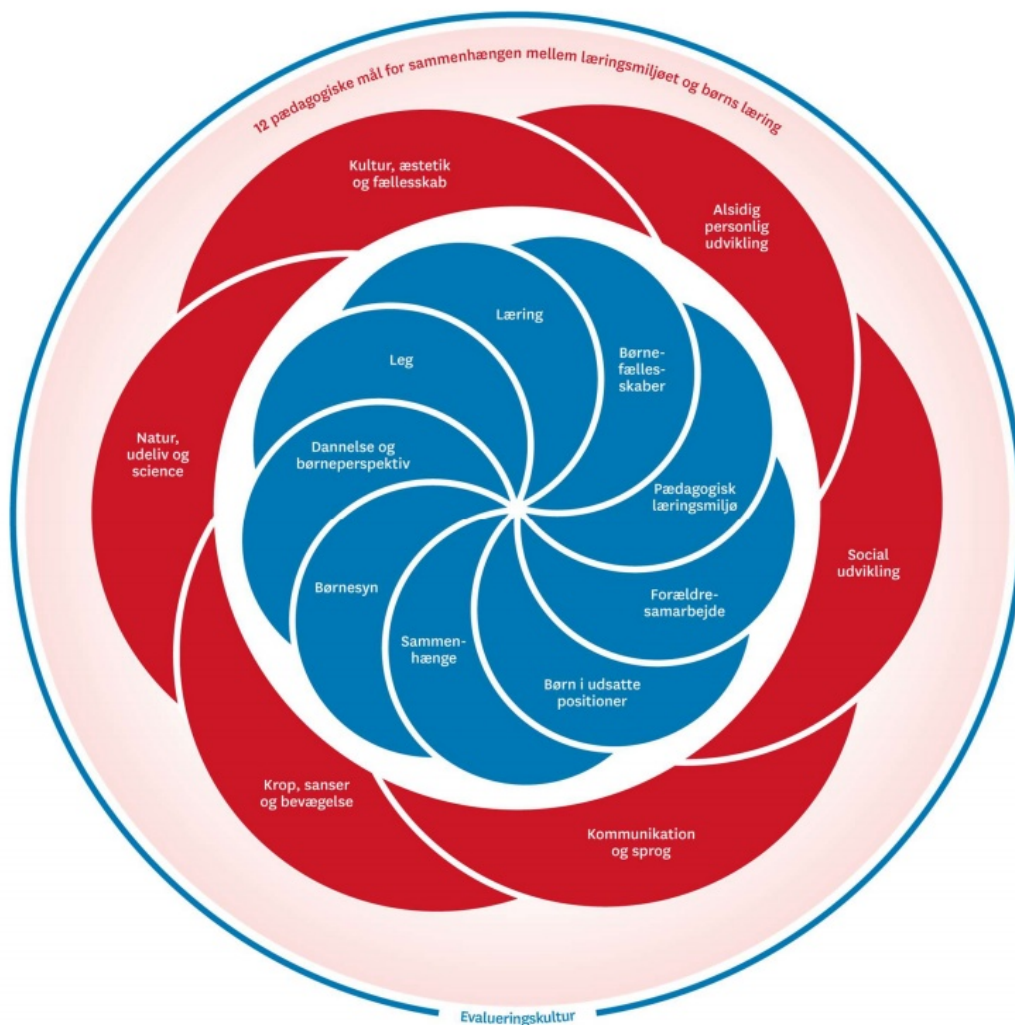
Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen.

Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.3 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Børnehaven Solstrålen er en selvejende institution i Ringkøbing-Skjern kommune. Børnehaven er i 2021 normeret til 54 børn i alderen 2,10 til 6 år. Børnene er fordelt på 3 stuer, hvoraf den ene stue er for alle de ældste børn i børnehaven. Personalet er sammensat af leder, pædagoger, pædagogisk assistent og pædagogmedhjælper desuden har vi ansat en husassistent og en teknisk serviceassistent. Derudover modtager vi pædagogstuderende og pædagogiske assistent elever.

Børnehaven ligger bag brandstationen i Videbæk og bor til leje. Børnehaven har en stor legeplads, som bl.a. består af sandkasse, sansegynge, tarzanbane, hængekøjer, klatretårne, hængebro, gynger, evighedskarruseller, rutchebaner, brandmandsstang mm. Desuden er der et træhus, som vi kalder Valhalla. Valhalla benyttes som et inderum i uderummet, og hvor børnene på tværs af grupperne kommer på skift sammen med forskellige voksne i en periode. Der kan i den periode være fokus på forskellige projekter som relationer, indianer-tema, udeliv mm. Desuden har børnehaven også en stor "vognpark" i form af go-karts, løbecykler, pedal traktorer, alm. cykler, taxi-cykler, løbehjul mm. Børnehaven er certificeret som en idræts-, leg- og bevægelses institution gennem DGI. Det betyder, at vi vægter glæde, fællesskab og udvikling i vores daglige arbejde. Glæde: Fordi det er sjovt at bevæge sig, vi griner sammen. Fællesskab: Fordi leg og bevægelse er sjovest sammen med andre. Udvikling: Fordi udvikling sker sammen med andre, når det er sjovt. At være certificeret betyder også, at vi har fokus på udviklingen af barnets grundmotorik og sanser. Vi tror på, at det er vigtigt, at barnets motorske udvikling har betydning for barnets læring. F.eks. er det svært at lytte, hvis man skal bruge for meget energi på at holde rigtig på en blyant.

I børnehaven vægter vi det gode forældresamarbejde. Vi tror på, at vi sammen kan give Jeres barn de bedste forudsætninger for udvikling, trivsel, læring og dannelse. Vi er bevidste om, at det er i fællesskabet barnet lærer og udvikler sig. Derfor har vi stor fokus på, at læringsmiljøet i fællesskabet har fokus på børnenes potentialer og ressourcer. Vi tror på vi alle er forskellige, men det er sammen vi bliver så dygtige vi kan.

I arbejdet med børnene vægter vi værdierne "se mig", "hør mig", "forstå mig", fordi det er grundlaget for at skabe de bedste forudsætninger for barnets udvikling.

2 REDSKAB TIL SELVEVALUERING 2018

Evaluering sinstituttet (EVA) har udgivet Redskab til selvevaluering, som er et redskab der kommer omkring de tematikker, der er i det pædagogiske grundlag. På trods af en mindre divergens mellem navngivningen af tematikkerne i henholdsvis selvevalueringen fra 2018 og det pædagogiske grundlag fra Hovedpublikationen, er selvevalueringen et godt og anvendeligt analyseredskab, der skaber en ramme for en struktureret dialog om pædagogisk praksis.

2.1 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad karakteriserer den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på, og får vi skabt et miljø, der understøtter leg, aktiviteter og rutiner? *Hvad fungerer godt/dårligt?*
- Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på? *Hvordan ved vi, om vores antagelser holder stik?*
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan matcher vores faglige kompetencer vores mål om at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø? *Hvordan sikrer vi, at vi er fagligt godt klædt på?*

2.1.1 Refleksion

Det pædagogiske læringsmiljø er organiseret ud fra børnegruppens behov. Det betyder, at vi hele tiden tager udgangspunkt i det børnegruppen kalder på. Læringsmiljøet inddeler i mindre miljøer, hvor børnene har muligheder for at lege uden at forstyrre de andre børns leg. Vi forsøger at skabe miljøer som inviterer til den pågældende leg ved at sikre materialerne er til rådighed. Det gælder både kreative aktiviteter, legemiljøer og i rutinesituationer.

Vores læringsmiljø er præget af tydelig struktur i form af piktogrammer, som er tydelige både på stuen og i garderoben. Børnene møder de samme piktogrammer i hele huset ligesom de møder tydelige voksne.

Det fungerer godt at skabe rum for aktiviteterne, da det kan være med til at skabe et overblik for børnene i deres leg/aktivitet/rutine situation. Udfordringen kan være at blive ved med at inspirere børnene til legen i det samme område. Det kalder på inddragelse af børneperspektivet.

De pædagogiske overvejelser der ligger til grund for vores måde at organisere læringsmiljøet på er, at hjælpe børnene med at skabe overblik, bidrage med at skabe rum til fordybelse, mindske forstyrrelser fra andre, for på denne måde at være med til at give rum/læring for fantasi og udvikling i legene/aktiviteterne.

Rutinesituationerne er ligeledes præget af at skabe overblik. Det kan være garderobesituationer, hvor vi er bevidste om, at give børnene plads ved at sende få i garderoben af gange, sikre der er den voksne hjælp der er behov for og samtidig mulighed for understøttelse af børnenes selvhjulpethed. Det kan være borddækning, hvor børnene på skift hjælper med at dække bord med madpakker og drikkedunke, hvorefter "duksene" kalder hvert enkelt barn op til bordet. Det kan være samlingsstund, som oftest foregår med alle børn på samme stue, for at se hinanden og sige godmorgen til hinanden.

Samlingen består af den samme struktur med godmorgen, sang og dagens rytme i form af piktogrammer. Vi er bevidste om, at samlingen ikke er den optimale læringssituation for alle, hvorfor det også varierer hvor længe samlingen er. Hvis fokus i samlingen er en læringssituation opdeles denne i mindre grupper.

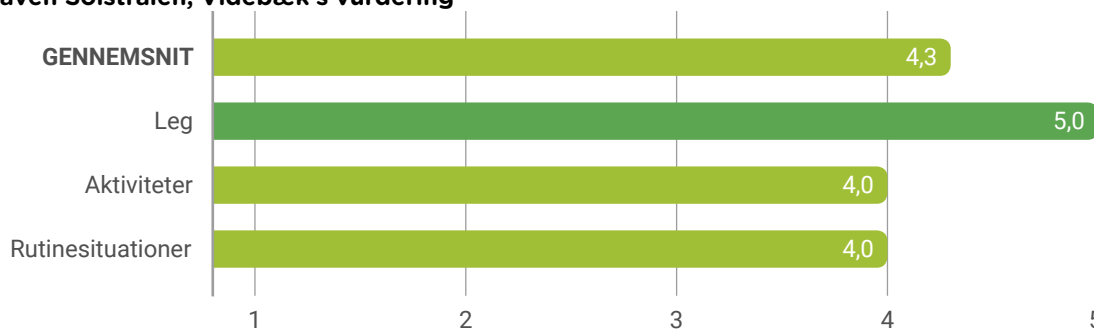
Vi vurderer, at vores måde at organisere vores læringsmiljø giver børnene de bedste forudsætninger for læring, udvikling, trivsel og dannelse, fordi vi kan se og høre, at børnene bruger det de har lært i andre sammenhænge, børnene formår at fortælle både hinanden og de voksne, hvad der virker og hvad de har brug for hjælp til. Ligeledes kan vi se, at børnene profeterer af den måde det er organiseret på, fordi de viser sikkerhed i lege og rutiner. Ligesom de viser os usikkerhed i lege og rutiner, hvis de mangler tydelighed.

2.1.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad skaber vi et pædagogisk læringsmiljø for alle børn, hvor børnene får de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes inden for følgende typer af situationer?

2.1.2.1 Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering

2.2 Børnesyn og børneperspektiver

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi med løbende at følge børnenes spor, oplevelser og interesser? *Hvad gør vi for at indfange alle børns perspektiver? Er det de samme børn, vi altid får øje på?*
- Hvordan arbejder vi regelmæssigt med børnenes feedback fx på personalemøder, som input til vores faglige dialog?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle det pædagogiske læringsmiljø? *Hvilke nye indsigter nåede vi frem til? Hvad ændrede vi som resultat af vores indsigter?*
- I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør i dag?

2.2.1 Refleksion

Gennem trygge og nærværende rammer understøtter vi et læringsmiljø hvor børnene har mulighed for at lære og udvikle sig. Det er vigtigt for os, at børnene får mulighed for at udvikle sig i forskellig tempo.

Børnene møder voksne som oprigtigt er interesseret i det børnene ser og oplever. De voksne tager udgangspunkt i det barnet er optaget af, og understøtter barnet i at blive klogere på det det har oplevet. F.eks. mere viden om de forskellige årstider, når bladene på træerne pludselig skifter farve eller falder ned.

Der er forskel på, hvordan børnene mødes afhængig af deres alder. Vi er bevidste om, at børnene lærer forskelligt i forskelligt aldre, og vi bruger den viden børnene kommer med, ligesom vi er med til at putte mere viden på. Det kan foregå på mange forskellige måder - både ved at hente viden digitalt, på biblioteket, spørge forældre, spørge andre børn mm., fordi vi tror på, at det er sammen vi bliver klogere og derved udvikler os.

Vi er bevidste om, at børn ved noget forskelligt, og vi får spurgt til de forskellige børn, så alle så vidt muligt får en stemme i dagligdagen.

Der arbejdes regelmæssigt med børnenes input på stuemøder. Børneperspektivet former vores praksis hele tiden og løbende. I arbejdet med PLC bliver vi hele tiden bevidste om, hvilken læring det kalder på af os. Dette former vores pædagogiske praksis hele tiden, fordi vi er undersøgende på, hvad barnet/børnegruppen kalder på. Ofte oplever vi, at det vi synes er udfordrende i dagligdagen, kalder på en ændring hos de voksne, for at børnegruppen oplever små sikre succeser i hverdagen.

Det kunne være interessant at inddrage børnenes perspektiver i forhold til den måde vi er sammen med børnene på. Hvordan oplever børnene det, når det mødes med spørgsmål som "hvad skete der?", "hvad skete der inden det?", "er der noget du kunne gøre anderledes næste gang?", "hvad fungerede godt?" osv. Lige som det kunne være interessant at vide, hvordan børnene oplever den nære kontakt med de voksne. De voksne bruger meget berøring i arbejdet med

børnene - både holde i hånd, give knus, ae på ryggen, trykmassage mm.

2.2.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse forskellige tilgange til at inddrage børnenes perspektiver?

2.2.2.1 Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering

2.3 Børns leg

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan giver vores pædagogiske læringsmiljø børnene mulighed for at bruge deres fantasi og lege?
- Hvad gør vi for at arbejde med børnenes forskellige roller og positioner i legen?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan arbejder vi med at understøtte, at alle børn har mulighed for at være med i legen? *Er der børn, som vi oplever, står uden for legen, og hvad gør vi ved det?*
- Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

2.3.1 Refleksion

Vi tror på, at det er gennem legen børnene øver sig og afprøver de forskellige ting de oplever både hjemme og i børnehaven. Nogle gange lykkes det barnet andre gange er det svært for barnet at få det til at lykkes. Vi oplever også at der er forskel på børnenes formåen i legene. Nogle børn har lettere ved at indgå i sociale fællesskaber og forstår de sociale spilleregler, mens andre ikke har udviklet denne kompetence.

Afhængig af barnets forudsætninger kalder det på noget forskelligt fra den voksne. Det handler meget om kendskab til barnet og barnets tryghed til den voksne. Det er vores oplevelse, at alle børn ikke er lige trygge ved alle voksne, og vi oplever også at nogle børn henter hjælp ved særlige voksne. Dette anerkender vi, da det ikke kun er børnene der er forskellige, men også de voksne.

Det er vores udgangspunkt at barnet har stor mulighed for at bruge deres fantasi i deres lege i de forskellige læringsmiljøer. Børnene er gode til at give udtryk for, hvad de mangler i deres lege for at kunne udvikle legen. Andre børn skal have hjælp til at udvikle deres leg, og bliver mødt af voksne, som spørger ind til eller er aktiv deltagende i legen, for at vise børnene hvordan legen kan udvikle sig. Andre gange deltager den voksne som kommentator for børnene, for at tydeliggøre hvad det er der sker i legen. Derudover accepterer vi også at nogle lege kan vare i meget lang tid, mens andre lege er i kort tid - igen afhænger det af børnene forudsætninger for leg.

De voksne fordeler sig på legepladsen/i huset og er observerende, deltagende, kommenterende afhængig af hvad der er brug for i de forskellige lege, hvilken er en måde at vurdere det læringsmiljøet kalder på. Nogle gange handler det også om, at skabe plads til en leg og begrænse antallet af deltagere i rummet, når der er en børnegruppe der har brug for at øve sig på noget bestemt eller let bliver forstyrret.

Igen handler det om at lære sin børnegruppe at kende. Vi forsøger at give alle børn lige deltagelsesmuligheder. Ved

kendskab til de forskellige børn ved vi, hvad de kalder på hver især. Nogle har brug for hjælp til at komme i gang med legen, andre har brug for at blive i legen ved at få hjælp til input mm.

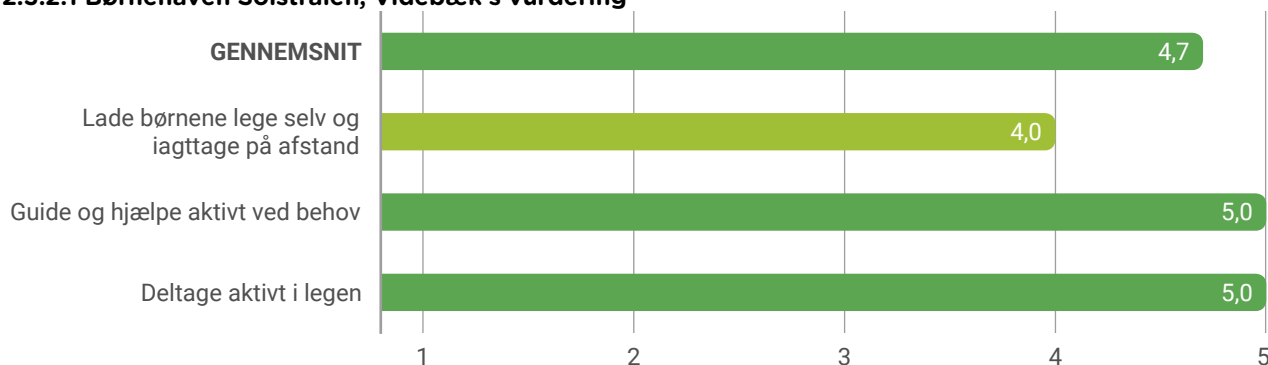
Læringsmiljøet er rammesat, så det er tydeligt, hvad der kan leges med hvor. f.eks. Lego et bestemt sted, biler med en hjemmelavet bilbane, køkken leg med tilhørende bord/stole/dug mm. Dette for at give børnene mulighed for at lade sig inspirere i legen. Nogle gange udvikler legen sig, så der er behov for noget Lego, da biler også har brug for en garage, hvilket der skabes mulighed for i læringsmiljøet. Det er vigtigt for os, at læringsmiljøet ikke bliver for begrænset af, at der kun kan leges med bestemte ting på bestemte steder, da det ellers kan være svært at udvikle legen og bruge sin fantasi.

2.3.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad indtager vi disse forskellige roller for at understøtte børnenes leg, så legen udvikler sig positivt for alle børn?

2.3.2.1 Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering

2.4 Det brede lærings syn

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- På hvilke måder har vi fokus på læringsprocesser gennem hele dagen (leg, børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter og rutiner)?
- Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring? *Hvordan kan vi følge og støtte barnets undren og nysgerrighed? Hvordan udfordrer og støtter vi børnene i at få nye ideer og erfaringer med vedholdenhed og gåpåmod?*
- Oplever vi, at det er alle børn, der viser deres undren og nysgerrighed ved fx at stille spørgsmål e.l.? *Hvad tænker vi om, og hvad gør vi for, de børn, der sjældent giver udtryk for deres undren og nysgerrighed?*
- Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkes med det pædagogiske læringsmiljø i forhold til, hvad børnene får ud af det? *Hvordan sikrer vi, at vi kommer hele vejen rundt i forhold til de seks læreplanstemaer?*

2.4.1 Refleksion

Vi har skabt et læringsmiljø, der er præget af reflekterende spørgsmål. Det gælder både børn og voksne. Der er i høj grad plads til forundring, fordi vi tror på at det er en del af grundlaget for læring, udvikling, trivsel og dannelse. Læringen sker i mange arenaer i løbet af en dagligdag. Det sker både i de daglige rutiner, som toiletbesøg, samling, hente/bringe. Det sker i legen, hvor barnet øver sig sammen med andre - både i at gå på kompromis, men også i at bede om hjælp. Det sker i voksenstyrede aktiviteter, hvor det er den voksnes ansvar at sikre at alle bliver mødt og udfordret med de forudsætninger de har.

Det er gennem fælles refleksion med børnene, vi bliver klogere på vores praksis. Vi er bevidste om, at børn er forskellige og ikke er lige aktiv deltagende, men det er vores ansvar at få alle børnenes stemmer i spil. Derfor er vi bevidste om at skabe læringsmiljøer, hvor det er muligt at kunne deltage. Vores læringsmiljø består meget ofte af mindre grupper, hvor det er lettere for alle børn at komme til orde. De mindre miljøer er ofte sammensat af børnenes forskelligheder, så det er muligt at lære af hinanden.

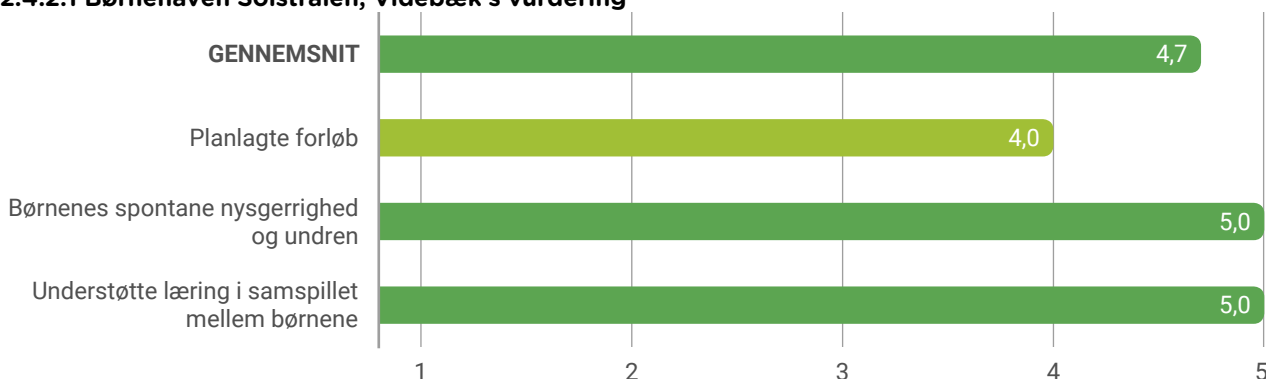
Læringen hos os er ofte italesat som en øvebane, hvor det er accepteret at lave fejl. Vi italesætter overfor børnene, at det er vigtigt at øve sig for at blive god til noget. Nogen har øvet sig lang tid på at blive god til at tegne, mens andre har øvet sig lang tid på at kunne sparke til en bold. Det italesættes som helt naturligt, at vi ikke kan være lige god til alting, men vi kan alle øve os i at blive bedre og det tager tid. Vi oplever det kan være svært for nogle at acceptere, at de ikke kan det perfekt første gang, derfor bruger vi begrebet, at "øve sig", og vise barnet deres fremskridt - "kan du huske da ...., prøv lige at se nu...", eller "jeg har lagt mærke til at...."

2.4.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad har vi fokus på hver af disse tilgange, når vi arbejder med brede læringsprocesser? Arbejde med/ud fra...

2.4.2.1 Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering

2.5 Samspil og relationer

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad kendetegner de situationer, hvor vi oplever et nærvær mellem os og børnene, og vi er fordybede sammen? *Hvad skal der til, for at nærvær og fordybelse opstår? Hvad kan vi gøre for at få mere ud af det?*
- Hvornår oplever vi, at vi ikke er tilgængelige for børnene og ikke har mulighed for at reagere på deres behov? *Hvad kendetegner de situationer, og hvad kan vi gøre anderledes for at ændre på dem?*
- Hvordan kommunikerer vi med børnene, både kropsligt og sprogligt, i forskellige situationer? *Hvad oplever vi, er en god kommunikation mellem os og børnene? Har vi fokus på at spørge ind til børnenes oplevelse med åbne spørgsmål som: 'Kan du fortælle mig, hvad der skete?', 'Hvordan kan vi løse det sammen?', 'Hvilke andre ideer kan du komme i tanke om?'*
- Hvordan kan vi understøtte det enkelte barns trygge tilknytning gennem det pædagogiske arbejde med hele børnegruppen?

2.5.1 Refleksion

Det der kendetegner et nærvær hos os er, at de voksne er tæt på børnene. Børn og voksne sidder/står tæt sammen eller voksne indgår i lege/aktiviteter sammen med børnene. Det tætte nærvær opstår i den mindre gruppe, hvor børn og voksne er tydeligt opdelt. Det være opdeling af aktiviteter/lege/rutiner mm.

Vi er meget bevidste om, at de voksne skal fordele sig, hvilket giver en signalværdi af, at de voksne er tilstede for børnene og er tætte på i relationerne.

Nærværet består af optagethed om noget, samtaler om noget og tydelig signalering om ro og fordybelse af et fællesskab.

Vi kommunikerer ved at give tid, plads, ro, lyttende, opmærksom, stille undersøgende spørgsmål, anerkendende tilgang mm.

Når børnegruppen mødes af voksne som ikke har styr på det udløser det uro blandt børnene, hvorfor vi er meget bevidste om, at signalere ro ved at være helt tæt på, sætte os ned sammen med børnene mm.

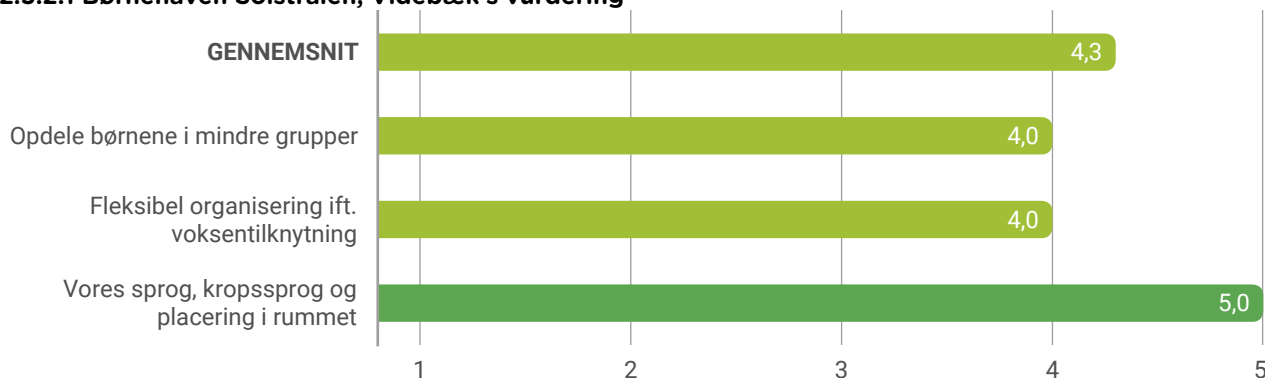
Der arbejdes bevidst med at skabe gode og trygge relationer til og med børnene, ved at se dem, høre dem og forstå dem - som tidligere beskrevet.

2.5.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad har vi fokus på disse tilgange i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?

2.5.2.1 Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering

2.6 Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvilken pædagogisk tilgang arbejder vi ud fra for at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab? *Hvordan er der forskel på vores praksis i forhold til forskellige aldersgrupper?*
- Hvordan vurderer vi alle børnenes muligheder for at udvikle sig og få nye relationer? *Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge og have gode relationer?*
- I hvilket omfang har vi faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i det pædagogiske læringsmiljø? *Hvordan sikrer vi, at vi også har blik for og inddrager de børn, der fx ikke selv henvender sig og ikke deltager aktivt i lege og aktiviteter?*
- Når vi ser på vores praksis den seneste måned, hvornår er det så lykkedes os at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i fællesskabet? *I hvilke situationer lykkedes det ikke - og hvorfor?*

2.6.1 Refleksion

Vores pædagogiske tilgang sikrer, at alle børn er en del af fællesskabet ved, at skabe læringsmiljøer, hvor alle børn oplever små sikre succeser. Vi er bevidste om, at børn lærer forskelligt og i forskellige tempi. Børnefællesskabet tager udgangspunkt i, at alle har deltagelsesmuligheder. Vi er bevidste om, at alle børn har forskellige ressourcer som bringes i spil i de forskellige læringsmiljøer, ligesom vi er bevidste om, at børnene har forskellige behov for at kunne mestre en given situation.

Børnene mødes af tydelige voksne, som guider og anviser i de forskellige situationer, og ud fra børnenes forskellige behov. Det pædagogiske personale sikrer deltagelse ved at være nærværende i relationerne børnene i mellem.

Vi har faglige dialoger med hianden om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på PLC møder. Her drøftes forskellige temaer, den professionelle læring, børnenes læring, refleksioner over den nye praksis og hvilke forankringer der med fordel kan anvendes for at sikre børnenes deltagelse i fællesskabet.

Det pædagogiske personale går ofte i dialog med børnene om, hvad de kunne før og hvad de kan nu. Vi er bevidste om at synliggøre børnenes læring for barnet, så de dermed selv er bevidste om progressionen i deres udvikling. Børnene mødes ofte med "jeg har lagt mærke til at du....", eller "kan du huske dengang da du...., se hvad du kan nu".

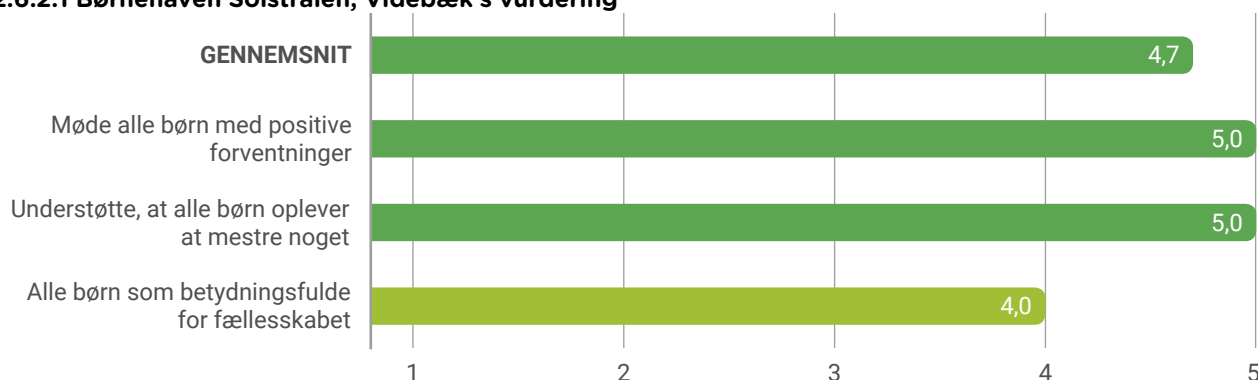
For at sikre, at børnene oplever små sikre succeser, sætter vi ord på processen og tydeliggør overfor børnene, at "det er vigtigt at øve sig" og signalere, at det er OK at sige pyt og lave fejl.

2.6.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse tilgange til at sikre, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i børnefællesskaberne?

2.6.2.1 Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering

2.7 Evaluerende pædagogisk praksis

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan undersøger og evaluerer vi de pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? *Har vi fastsat et fokus eller formål med vores løbende evaluering af pædagogiske læringsmiljø? Hvor står vi stærkt/svagt? Hvordan oplever vi, at vi fagligt set er klædt på til at evaluere og undersøge?*
- Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk? *Hvordan definerer vi "systematisk"?*
- Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for blot aktiviteterne eller blot på børnenes læring?
- Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering, til at justere vores pædagogiske læringsmiljø? *Hvornår har en konkret evaluering senest givet ny indsigt i børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, der har ført til ændring i vores praksis?*

2.7.1 Refleksion

Vii har valgt at evaluerende pædagogiske praksis er vores fokus det kommende år, fordi vi ønsker at blive bedre til at evaluere den praksis vi iværksætter. For os handler det om at blive bedre til at tage udgangspunkt i børneperspektivet i forskellige situationer for herefter, at målrette en pædagogisk praksis. Denne proces understøttes af arbejdet med PLC i et professionelt lærende fællesskab.

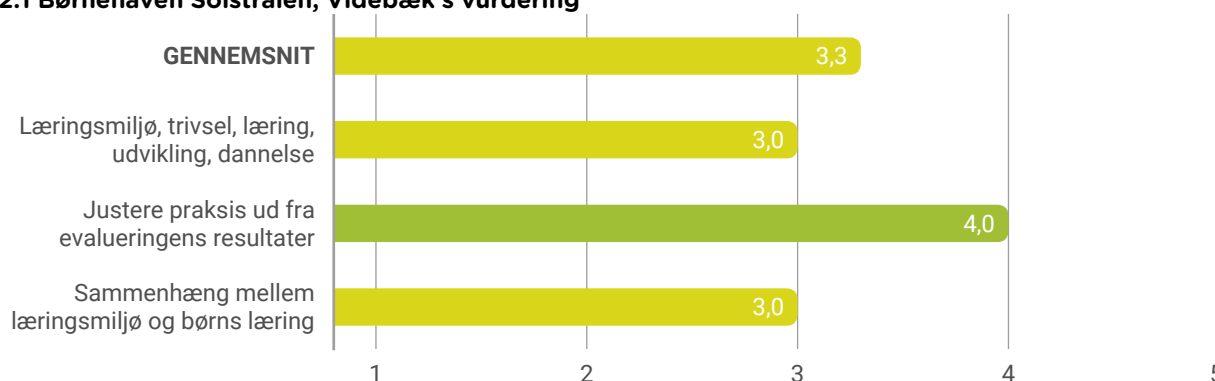
Vi vurderer og justerer vores pædagogiske læringsmiljø løbende med udgangspunkt i det børneperspektivet kalder på.

2.7.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad er vi opmærksomme på følgende dimensioner, når vi evaluerer vores pædagogiske praksis?

2.7.2.1 Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering

2.8 Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan samarbejder og kommunikerer vi i det daglige med forældrene om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? *Hvilke rammer og regler har vi for forældresamarbejde? (Det gælder både de overordnede rammer og den konkrete håndtering i hverdagene. Er det fx ok at afbryde en aktivitet med børnene, hvis en forælder har brug for en snak?)*
- Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, udvikling, læring og dannelse?
- Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?
- Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning? *Inddrager vi synspunkter og viden fra forældrene?*

2.8.1 Refleksion

Vi vægter forældresamarbejdet meget højt og inddrager forældrene i børnenes læring, trivsel, udvikling og dannelse. Vi er bevidste om, at det er i samarbejde med forældrene vi kan give børnene de bedste forudsætninger for udvikling. Vi skaber rammerne for dialog med forældrene, og vi siger det til forældrene, hvis vi ikke har mulighed for at snakke, og vender altid tilbage med et tidspunkt hvor det kan lade sig gøre.

Det er vigtigt for os at forældrene bliver modtaget ordentligt og bliver mødt med imødekommenhed.

I dialogen med forældrene ønsker vi at være tydelige i, hvilken betydning de forskellige tiltag har for deres barn.

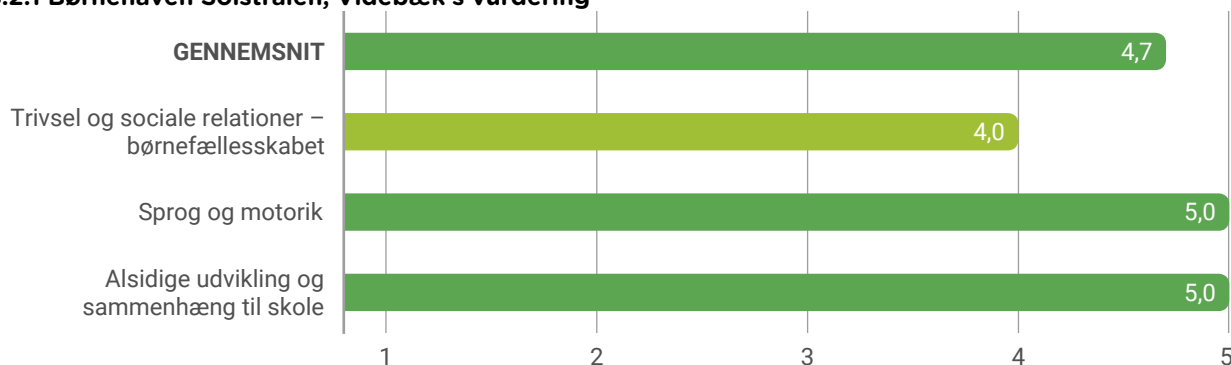
Ligesom vi fortæller vigtigheden af, at vores samarbejde har meget stor betydning for børnenes læring, udvikling, trivsel og dannelse.

2.8.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkes vi med, at forældrene er aktive medspillere om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for disse dimensioner? Styrke barnets...

2.8.2.1 Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering

2.9 Sammenhængende overgange

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi ud fra læreplanen for at skabe sammenhæng for børn og forældre i overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og SFO/fritidshjem?
- Hvordan arbejder vi med en tryk overgang til det næste tilbud? *Fx aktiviteter som at besøge det nye sted, tæt dialog med fagprofessionelle fra andre tilbud, arbejde med overgangsobjekter o.l.*
- Oplever vi, at vi har et fælles værdisæt med det andet dagtilbud eller skole og SFO/fritidshjem? *Er vi enige om, hvad der skal til fra begge parter for at skabe en sammenhængende overgang?*
- Hvad ved vi om dagplejerens/sundhedsplejerskens/pædagogens/lærerens faglighed og daglige praksis? *Hvordan kan vi blive klogere på det, og hvordan kan den viden bidrage til at skabe sammenhæng?*

2.9.1 Refleksion

Vi har et godt samarbejde mellem dagpleje/vuggestue og børnehave, og mellem børnehave og skole.

1 gang om året revideres samarbejdsaftalen til de forskellige overgange, og dermed også forventningerne til hinanden. Dagplejen besøger børnehaven. 2 gange om året inviteres til dagplejedage, hvor vi er sammen om forskellige aktiviteter.

Når dagplejen har børn der skal starte i børnehaven komme de oftere på besøg, og hilser på kontaktpersonen i børnehaven.

Vi har en god dialog mellem børnehave og skole om, hvilke forventninger skolen har om børnenes skoleparathed.

I børnehaven har vi en førskolegruppe for alle de ældste børn i børnehaven, som er samlet det sidste år i børnehavetiden. Derudover mødes førskolebørnene i byen i SFOéns lokaler 1 gang om måneden fra uge 43. Der arbejdes på at kvalificere dette samarbejde endnu mere, med henblik på, at give børnene en sammenhængende overgang. Dette samarbejde sikrer, at børnene får en tryk overgang, da de har kendskab til den skole børnene skal begynde på. 0. kl. lærer hilser på børnene, når de er på besøg, og SFO lederen er tilstede.

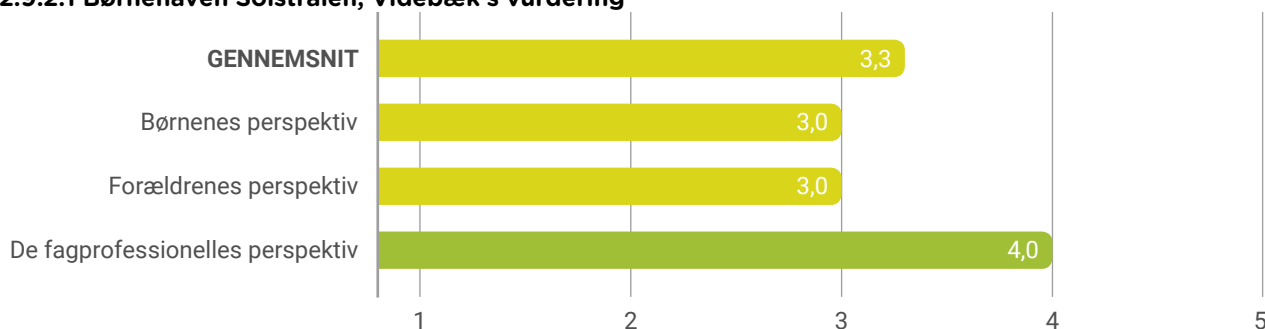
Vi har aftaler om overleveringssamtaler inden skolestart - både med forældre og med eventuelle fagpersoner.

2.9.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad inddrager vi disse perspektiver for at sikre sammenhæng i de forskellige overgange?

2.9.2.1 Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering

3 ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

3.1.1 Refleksion og eksempler

Den styrkede pædagogiske læreplan drøftes på bestyrelsesmøder.

Vi har et løbende samarbejde med hallen, hvor de ældste børn er på besøg i hallen 1 gang om ugen.

Vi har ikke yderligere et struktureret samarbejde med lokalsamfundet. Vi tager kontakt, hvis det giver mening ift. de pædagogiske aktiviteter.

3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Der arbejdes hele tiden med at sikre børnemiljøet. De fysiske rammer indrettes efter børnegruppens behov. Dette gøres ved at skabe mindre miljøer med bl.a. reoler eller sofaer, som kan bruges til afskærmning. Dette kan medvirke til at afgrænse legen, så den ikke kommer til at forstyrre de andre børns leg og samtidig er det med til at skabe en ramme, hvor børnene har mulighed for at kunne fordybe sig i deres leg uden forstyrrelser.

Børnehavens fysiske indretning er kendetegnet ved, at der er gennemgangsrum i hele huset. Dette udfordrer mulighederne for at kunne lukke døren uden forstyrrelser. Det er derfor vi har stor fokus på at indrette rummene, så støj og forstyrrelser minimeres.

Vi arbejder målrettet med at skabe gode psykiske børnemiljøer, hvor børnene er en del af børnefællesskabet. Vi har særlig fokus på, at børnene ikke kun har en bedste ved at lege med, da det bliver for sårbart, men hjælper barnet med at få øje på andre fællesskaber i børnegruppen. Vi er bevidste om, at børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse er afhængig af det psykiske børnemiljø.

Det æstetiske børnemiljø skaber rammerne for børnenes muligheder for at bevæge og udfordre sig. Der er fokus på, at børnene har muligheder for at kunne fordybe sig og være undrende. Børnene er medskabere i at udsmykke de forskellige rum i rummet som indbyder til en given aktivitet.

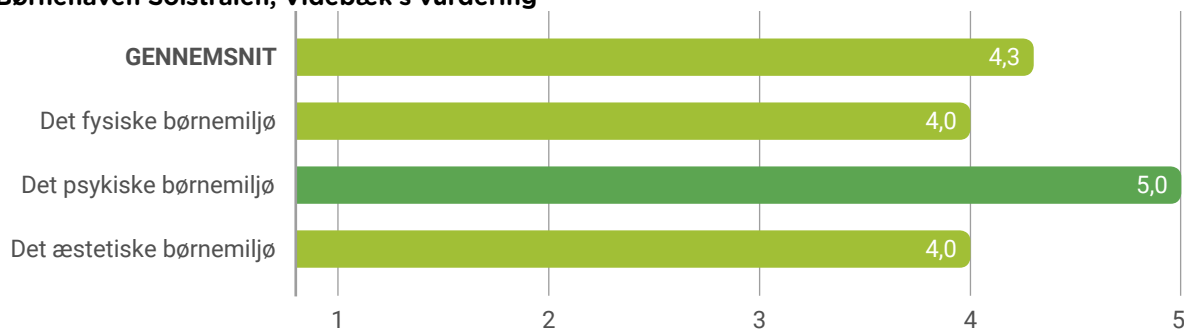

3.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?

3.2.1.1 Børnehaven Solstrålen, Videbæk's vurdering

4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

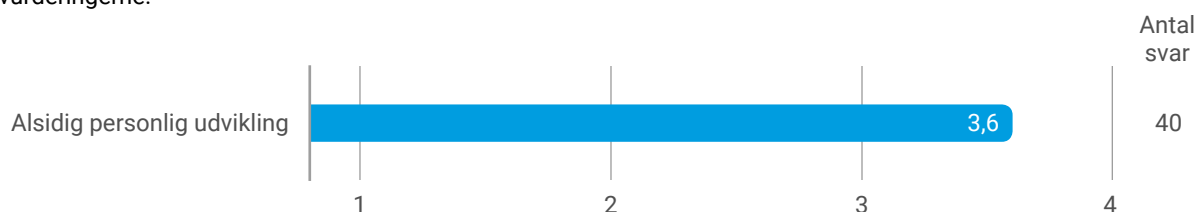
4.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes alsidige personlige udvikling hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.1.1 Refleksion

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

4.2 Social udvikling

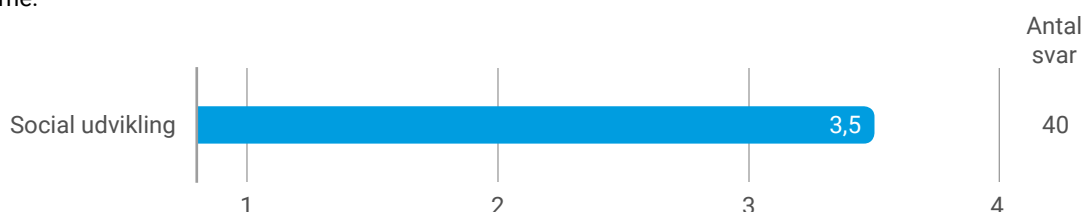
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes sociale udvikling hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.2.1 Refleksion

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

4.3 Kommunikation og sprog

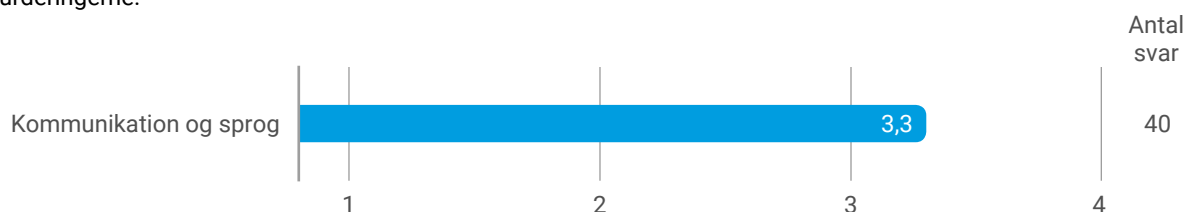
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kommunikation og sprog hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.3.1 Refleksion

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

4.4 Krop, sanser og bevægelse

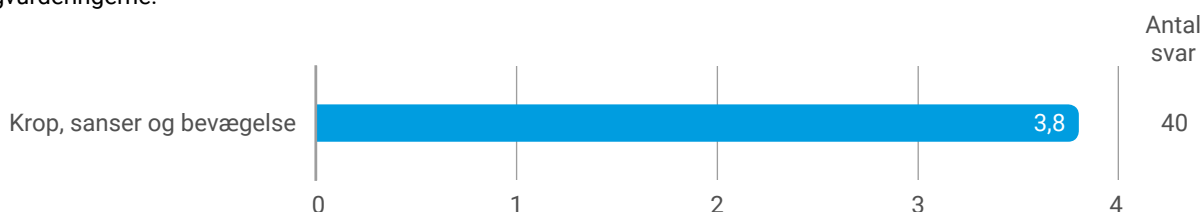
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i akvitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes krop, sanser og bevægelse hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.4.1 Refleksion

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

4.5 Natur, udeliv og science

De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

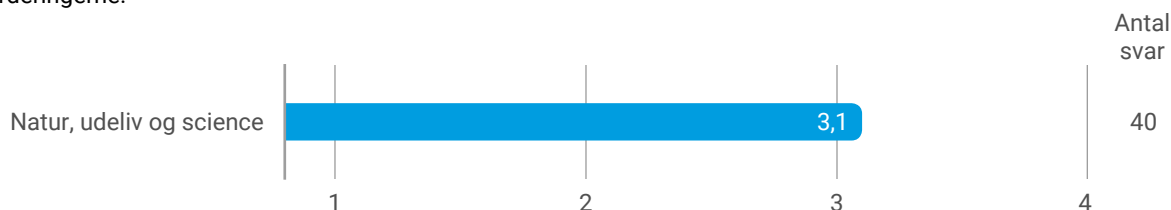
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng,

herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes natur, udeliv og science hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.5.1 Refleksion

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

4.6 Kultur, æstetik og fællesskab

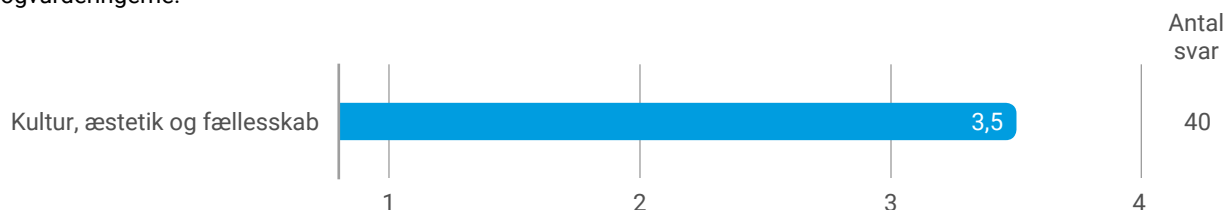
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, reskaber og medier.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kultur, æstetik og fællesskab hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.6.1 Refleksion

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

5 UDVIKLINGSPLANER

Børnehaven Solstrålen, Videbæk har ikke oprettet udviklingsplaner til denne læreplan.